

Metsäluonnon suojele ELY- keskuksessa

Johanna Viljanen

19.5.2021

Metsäluonnon suojele ELY-keskuksessa

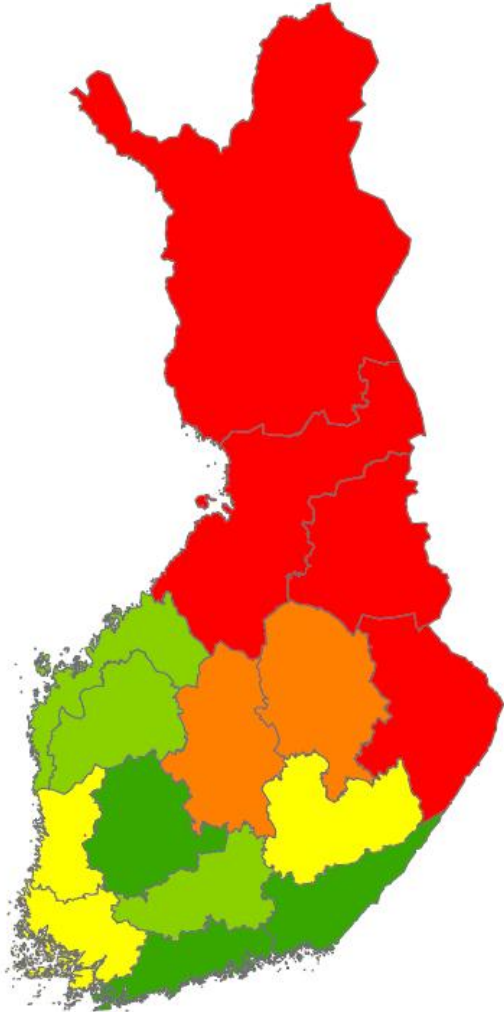
- Perustana vanhat suojeleohjelmat (erityisesti vanhojen metsien suojeleohjelma, lehtojensuojeleohjelma) ja Natura 2000 –verkosto.
- Luonnonsuojelelain luontotyytit – jalopuumetsät, tervaleppäkorvet jne.
- Yleinen luonnonsuojelelun edunvalvonta.
- Keskeisin välinen tällä hetkellä METSO-toimintaohjelma.

Metso-ohjelma

- METSO:n, (Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman), tavoite on osaltaan
 - pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja
 - vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2025 mennessä.
- METSO on ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön yhteishanke, joka perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen. Voimassa oleva periaatepäätös on vuodelta 2014.
- Ympäristöhallinnon osalle on tavoitteeksi asetettu, että maanomistajien vapaaehtoisesti tarjoamia alueita perustetaan yksityisiksi luonnonsuojelualueiksi, hankitaan valtiolle tai rauhoitetaan määräajaksi yhteensä 96 000 hehtaaria vuoteen 2025 mennessä. Tästä valtion maiden osuus on 13 000 hehtaaria.
- METSO-ohjelman peruseriaatteena on vapaaehtoisuus.

METSO-ohjelman tilanne 2020

- METSO-ohjelma on edennyt hyvin: koko ohjelman tavoitteesta (96 000 hehtaaria) oli saavutettu vuoden 2020 lopulla noin 80 %.
- Tällä hetkellä panostetaan erityisesti eteläisen Suomen ELY-keskusten alueeseen

Lähde: Esa Pynnönen / YM

Hae sivustolta

Tarkenna hakua

- Ajankohtaista
- Metsänomistajalle
- Metsäammattilaiselle
- METSO-ohjelma
- Tutkimus
- Aineistot
- Lomakkeet
- Yhteystiedot

<https://www.metsonpolku.fi>

METSO-OHJELMAN ELINYMPÄRISTÖT

- Keskeisin valintaperuste on monimuotoisuuden kannalta tärkeä elinympäristö.
- METSO-ohjelmassa mukana olevia monimuotoisuuden kannalta arvokkaita metsäluonnon elinympäristöjä ovat:
 1. Lehdot
 2. Monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät
 3. Monimuotoisuudelle merkittävät suot
 4. Vesistöjen lähimetsät
 5. Metsäluhdat ja tulvametsät
 6. Metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot
 7. Kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden metsäiset elinympäristöt
 8. Harjujen paahdeympäristöt
 9. Puustoiset perinnebiotoopit
 10. Maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet

Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen : METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025

Syrjänen, Kimmo; Hakalisto, Sirkka; Mikkola, Jyri; Musta, Inka; Nissinen, Markus; Savolainen, Risto; Seppälä, Jani; Seppälä, Matti; Siitonen, Juha; Valkeapää, Annukka (2016-04-22)

Julkaisun pysyvä osoite on

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4606-0>

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) tavoitteena on osaltaan pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2008 käynnistynyt METSO-ohjelma perustuu vapaaehtoisuuteen ja siitä on tullut hyvin suosittu metsänomistajien keskuudessa. METSO-ohjelman avulla pyritään sovittamaan yhteen metsien talouskäyttö ja suojelu. Ympäristöministeriö ja Maa- ja metsätalousministeriö toteuttavat ohjelmaa yhteistyössä.

METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025 valmisteltiin asiantuntijaryhmässä vuonna 2015. Valintaperusteissa esitellään ne

Kohteiden valinta suojeltavaksi

- METSO-elinympäristöt on luokiteltu I- ja II-luokan kohteisiin. Lisäksi rakennepirteiltään suotuisaan suuntaan kehittyviä kohteita on luokiteltu III-luokan kohteiksi. Suojelukohteiksi pyritään valitsemaan pääsääntöisesti valtaosin I- ja II-luokan elinympäristöistä muodostuvia kohteita.
- METSO-suojeluun pyritään saamaan pääasiassa yli 4 hehtaarin kohteita, mutta jos alue on erityisen arvokas, niin myös tätä pienempiä kohteita on toteutettu.
- Käytettävien resurssien pohjalta joudutaan suojelualoitteita vertailemaan ja tällöin priorisoidaan luonnonsuojelullisesti parhaimmiksi arvioituja kohteita.
- Kohdevalinnassa huomioidaan myös alueen sijainti suhteessa muuhun suojeluverkostoon, kohteen elinympäristön harvinaisuus (esim. lehdot Keski-Suomessa) ym.

METSO-ohjelmaan sopivien kohteiden tunnistamisessa käytettäviä rakennepiirteitä

- METSO-ohjelmaan sopivien kohteiden tunnistamisessa käytettäviä rakennepiirteitä ja ominaisuuksia ovat muun muassa:
 1. Lahopuu: lahot maapuut, pökkelöt, kelot, pystypuut, kolopuut, tuulenkaadot
 2. Vanhat lehti- ja havupuut
 3. Jalot lehtipuut
 4. Palanut puuaines
 5. Puuston erirakenteisuus, latvusaukkoisuus.
 6. Lehtoisuus, kalkkivaikutus, ravinteinen kallioperä
 7. Pohjavesivaikutus, lähteisyys ja tihkuisuus
 8. Soistuneisuus, lettoisuus, luhtaisuus, korpisuus ja rämeisyys
 9. Luonnontilainen tai ennallistamiskelpoinen vesitalous

Miten suojeleasian saa vireille

- Suora yhteydenotto ELY-keskukseen
 - Vapaamuotoinen hakemus, voi sopia asiasta vaikka pelkästään soittamalla tai sähköpostilla.
- Metsonpolku.fi-sivustolla olevan sähköisen METSO-suojeluhakemuksen avulla
- Välityssopimuksen solmineen tahon kautta
 - Suomen metsäkeskus
 - Metsänhoitoyhdistys
 - Puunostajat ja metsäpalveluyritykset

Suojelun vaihtoehdot

- **Alueen myyminen valtiolle**
 - Alueen vaihto valtion maahan
- **Yksityisen luonnonsuojelualueen perustaminen**
- 20 vuoden määräaikainen suojelusopimus

METSO-kohteen suojeluprosessi

- Maanomistaja tarjoaa kohdetta ELY-keskukselle.
- Kohteen luontoarvot arvioidaan.
- Kohteen suojelun toteuttamisesta neuvotellaan.
- ELY-keskus valmistelelee suojeluratkaisun ja maanomistaja hyväksyy sen halutessaan.